

Programmabegroting 2018-2021

vastgesteld 8/11/17

gemeente
gouda

Uiteindelijk resteert een bedrag dat vrij besteedbaar is in geval van een overschot of dat moet worden bezuinigd in geval van een tekort. De meicirculaire leidt in dit geval tot een vrij besteedbaar bedrag van € 2,0 miljoen in 2018 dat oploopt tot € 2,4 miljoen in 2021.

In de meicirculaire is ook weer een specificatie opgenomen van de uitkering voor de decentralisaties in het sociale domein. Voor Gouda leidt dit tot de volgende mutaties.

bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Mutaties uitkering decentralisaties sociaal domein (meicirculaire 2017 t.o.v. septembercirculaire 2016) (- is afname)				
decentralisatie AWBZ naar WMO (IU) begeleiding	589	587	646	646
decentralisatie AWBZ naar WMO (IU) beschermd wonen	308	315	315	315
decentralisatie jeugdzorg (IU)	-1.132	-1.132	-1.033	-1.032
decentralisatie Participatiewet (IU) re-integratie	118	119	119	120
decentralisatie Participatiewet (IU) WSW	303	278	248	244
Totale mutatie uitkering decentralisaties sociaal domein	187	168	295	293
Totale omvang uitkering decentralisaties (meicirculaire 2017)	55.487	55.076	51.927	52.076

5.2.3 College- en raadsbesluiten

In de loop van het jaar nemen het college en de gemeenteraad op grond van hun bevoegdheden besluiten waar financiële consequenties aan zitten. Deze worden dan verwerkt in het eerstvolgende ijkmoment van de PenC-cyclus. De besluiten uit 2017 met financiële gevolgen voor 2018 en verder staan in de onderstaande tabel.

bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Verkoop erfpachtgrond	-2	-2	-2	-2
MPG 2017	0	0	0	0
Totaal	-2	-2	-2	-2

Toelichting op de tabel

Verkoop erfpachtgrond

Een perceel erfpachtgrond is verkocht. De netto-opbrengst is in 2017 verantwoord. De structureel gedeerde canonopbrengsten vanaf 2018 worden hierbij geraamd.

MPG 2017

Op 5 juli 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met de actualisatie van de grondexploitaties (MPG). De financiële gevolgen van die herziene grondexploitaties voor de jaren 2018 en verder worden hierbij verwerkt maar hebben per saldo geen effect op het meerjarenperspectief.

5.2.4 Effecten eerste acht maanden 2017

Bij het 2^e ijkmoment 2017 worden onder andere de financiële afwijkingen in beeld gebracht die voortvloeien uit de eerste acht maanden van 2017. De afwijkingen die betrekking hebben op het jaar 2017 zijn verwerkt in de 3^e begrotingswijziging 2017, die afzonderlijk door de raad wordt vastgesteld. De financiële afwijkingen die betrekking hebben op 2018 en latere jaren komen aan de orde in deze programmabegroting. Zie hiervoor de volgende tabel.

De eerste 20 onderwerpen sluiten aan op de [raadsmemo van 26 september 2017](#) over de uitwerking van de keuzevraagstukken uit de Kadernota 2018-2021. Anders dan in de memo staan in de tabel de onderwerpen met het bijbehorende effect op het perspectief / begrotingssaldo. Als voorbeeld geldt het funderingsfonds (nummer 10). De storting in het funderingsfonds van € 140.500 wordt gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve. Op andere plaatsen in de begroting zijn dan de gevolgen voor de lasten en baten zichtbaar. Overigens geldt dat in de navolgende tabel de negatieve bedragen een verlaging van het perspectief betekenen.

Na de 20 onderwerpen als uitwerking van de keuzevraagstukken uit de Kadernota 2018-2021 zijn de overige financiële afwijkingen in beeld gebracht die voortkomen uit de eerste acht maanden van 2017.

bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
01. BUIG	-1.920	-1.850	-1.360	-1.000
02. Ontschotting 3D	0	0	0	0
03a. Goudse Poort Versnellingskamer	0	0	0	0
03b. Goudse Poort Supinfo	0	0	0	0
04a. Cheese Experience Cofinanciering bijdrage provincie	0	0	0	0
04b. Cheese Experience Gemeentelijke projectleider 2018 (algemene reserve)	0	0	0	0
04c. Cheese Experience Aanvullende financiering	0	0	0	0
05. Aanpak fietsparkeren	-71	-163	-163	-163
06. Sportimpulsfonds	0	0	0	0
07. Verbreding concept Chocoladefabriek	0	0	0	0

bedragen x € 1.000	2018	2019	2020	2021
08. Herwaardering gemeentelijk vastgoed	-120	-117	-114	-111
09. Schuldhulpverlening	0	0	0	0
10. Funderingsfonds (algemene reserve)	0	0	0	0
11. Verkenning levenscyclusbenadering investeringen infrastructuur	0	0	0	0
12. Analyse ICT-situatie en automatiseringsopgave	0	0	0	0
13a. Preventie en veiligheid Preventie (PIT)	-165	-165	0	0
13b. Preventie en veiligheid Intensivering aanpak woninginbraken	-200	-230	0	0
14a. Lastenverlichting Restitutie rioolheffing (voorziening Riolerings)	0	0	0	0
14b. Lastenverlichting Verlaging OZB huishoudens	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
15. Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt	0	-60	-60	-60
16. Veilig Thuis	-231	-272	-272	-272
17. Wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang	0	0	0	0
18. Uitvoeringsbudget Omgevingswet	-100	-200	0	0
19a. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed kapitaallasten	0	-69	-128	-139
19b. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed aanvullen voorziening	0	-1.100	0	0
19c. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed huurinkomsten	0	33	67	67
20. Toekomstvisie (algemene reserve)	0	0	0	0
21. Subsidie Roze Zaterdag (algemene reserve)	0	0	0	0
22. Lekkenburg	0	1	2	4
23. Krediet Ark - Gemiva	0	-82	-80	-79
24. Tobbelocatie: sporthal voor 10 jaar	0	-174	-172	-169
25. Zonnepanelen sportaccommodaties	0	-48	-47	-46
26. Krediet Ecopark	0	0	0	0
27. Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2018	-65	-14	-14	-13
28. Woonwagenstandplaatsen EMT-betonplaat	0	0	0	0
29. Aanpassing parkeerautomaten	0	0	0	0
30. Mobiliteitsplan	0	0	0	0
31. Kinderboerderij	-12	-12	-12	-12
32. Ondersteuning Gouda Onderneemt	-80	-50	-20	0
33. Rioleringsprojecten en onderhoudsprojecten RO	0	0	0	0
34. Spaaroptie	250	0	0	0
35. Financieringsfunctie	339	362	115	-208
36. Bouwleges en uitvoeringskosten ODMH	874	323	323	323
37. Parkeergelden	118	88	38	25
38. Opbrengsten verhuur	-308	-306	-302	-302
39. Actualisatie afvalbudgetten - meerjarig	-131	-133	-25	11
40. Actualisatie rioleringsbudgetten - meerjarig	-187	-145	344	178
41. Automatisering	50	50	50	50
42. Bijdrage VNG	-100	-100	-100	-100
43. CIP actualisatie	9	-31	-104	-154
44. Deelnemingen	-20	-20	-20	-20
45. RZG Grondbank	9	13	12	13
46. Loonkostenontwikkelingen	-531	-523	-520	-520
47. Lagere toerekening aan projecten	-222	-229	-231	-208
48. Rente op achterstallige betalingen	20	20	20	20
49. Maatwerk jeugd (deels reserve sociaal domein)	0	0	-900	-3.700
Totaal effecten eerste acht maanden 2017	-3.793	-6.202	-4.672	-7.586

Toelichting op de tabel

21. Roze Zaterdag

Ter dekking van de projectkosten "Roze Jaar 2018" en "Roze Zaterdag 2018" heeft het college besloten een subsidie van € 115.000 toe te kennen. Deze wordt gedekt ten laste van de algemene reserve.

22. Lekkenburg

In het pand Lekkenburg 1 was de bibliotheek Bloemendaal gevestigd. Na realisatie van de Chocoladefabriek met een centrale bibliotheek aan Klein Amerika 20 is het pand leeg gekomen.

Het plan van Kwadraad voor het realiseren van een buurtservicecentrum in Lekkenburg 1 vraagt een investering van € 1.003.069 inclusief BTW. Aan de raad wordt voorgesteld dit investeringskrediet beschikbaar te stellen en te openen. De kapitaallasten (rente en afschrijving) plus de overige kosten worden gedekt door de huur die Kwadraad aan de gemeente gaat betalen.

23. Krediet De Ark - Gemiva

Voor de nieuwe huisvesting van De Ark was in het Concerninvesteringsplan (CIP) rekening gehouden met een bedrag van € 2,1 miljoen. Bij de Kadernota 2017-2020 is een aanvullend bedrag van € 2,76 miljoen geraamd. Deze kredieten zijn bij het 1e ijkmoment 2017 samengevoegd tot één en de afschrijvingstermijnen zijn geüniformeerd op 20 jaar.

Inmiddels is een voorlopig ontwerp opgesteld met een optimalisering van de programma's van eisen. Gebleken is dat dit niet te realiseren is binnen het door de raad vastgestelde bedrag. Dit komt door het gecompliceerde programma, de verhouding tussen het bruto en netto vloeroppervlak en de te lage normvergoeding vanuit het Rijk. Aan de raad wordt voorgesteld een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen en te openen van € 1.020.000.

24. Tobbelocatie

Het zwembad De Tobbe is gesloopt. In de Nota sportaccommodaties (2009 -2015) is aangegeven dat er stevige druk op de capaciteit van de huidige sporthallen is, vooral in het winterseizoen. Deze druk kan voor de komende 10 jaar verminderd worden door de bouw van een nieuwe sporthal. De Tobbelocatie ligt naast het Groenhovenbad, in het sportpark Groenhoven en nabij onderwijsinstellingen. Deze ligging vergroot de kans op een rendabele exploitatie van de sporthal. Door nu te kiezen voor een sporthal voor de duur van 10 jaar blijft de mogelijkheid open om over 10 jaar alsnog een sporthal in Westergouwe te bouwen. De planologische procedure voor een hal die 10 jaar zal staan kan via een zogenaamde "kruimelprocedure" met een korte proceduretermijn die vrijwel parallel kan lopen met de omgevingsvergunningaanvraag.

Aan de raad wordt voorgesteld voor de realisatie van een sporthal voor 10 jaar een investeringskrediet van € 834.000 beschikbaar te stellen, en daarvoor een afschrijvingstermijn van 10 jaar te hanteren. Voor het huren van de hal wordt uitgegaan van een jaarlijkse kostenpost van € 66.000.

25. Zonnepanelen sportaccommodaties

De gemeente Gouda heeft als doel CO2 neutraal te zijn in 2040 en 20% energie te besparen op het gemeentelijk vastgoed in 2020. In het kader van deze duurzaamheidsambities is het voornemen zonnepanelen te plaatsen op de sporthallen De Zebra en De Mammoet en zonnepanelen en -collectoren te plaatsen op het Groenhovenbad. Hiervoor is SDE+ subsidie aangevraagd en toegekend, die jaarlijks zal worden uitbetaald op basis van de geproduceerde zonne-energie. De gemeenteraad wordt voorgesteld een krediet van € 598.000 beschikbaar te stellen, de afschrijvingstermijn te bepalen op 20 jaar en mandaat aan de portefeuillehouder duurzaamheid te verlenen om het krediet te openen, als er na aanbesteding een sluitende businesscase is. De definitieve kapitaallasten, de te verwachten subsidies en overige beheerskosten zullen na aanbesteding bij een volgend ijkmoment worden verwerkt.

26. Krediet Ecopark

In verband met de ontwikkeling van een Ecopark wordt voorgesteld een voorbereidingskrediet van € 256.000 ten behoeve van de planvorming met betrekking tot het Ecopark beschikbaar te stellen en daarvoor een afschrijvingstermijn van vijf jaar te hanteren. De kapitaallasten van dit krediet worden gedekt binnen het systeem van de afvalstoffenheffing.

27. Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2018

In het kader van de plicht tot adequate (sobere en doelmatige) huisvesting van scholen worden 3 kredieten aangevraagd:

1. een krediet voor eerste inrichting van een extra groep van de Livingstoneschool (toename leerlingen) van € 15.535;
2. een krediet voor eerste inrichting van twee extra groepen van Al Qalam (toename leerlingen) van € 31.700;
3. een krediet voor het vervangen van de dakbedekking van Al Qalam van €115.000;

Ten behoeve van het herstellen van een constructiefout aan de gevelpanelen van het Carmelcollege (beugels laten los) wordt in 2018 eenmalig een budget van € 65.000 beschikbaar gesteld.

Deze onderwerpen worden opgenomen in het Programma voorzieningen in de huisvesting Onderwijs 2018.

28. Woonwagenstandplaatsen EMT-betonplaat

Voor een structurele oplossing voor de verzakkingen van de verhuurde woonwagenstandplaatsen is het noodzakelijk een permanente onderheide betonnen constructie aan te brengen. De raad wordt voorgesteld hiervoor een krediet van € 350.000 op het CIP op te nemen en beschikbaar te stellen. En de bijbehorende afschrijvingstermijn te bepalen op 25 jaar. De kapitaallasten worden verrekend met het jaarlijkse onderhoudsbudget van deze standplaatsen. De kosten van onderhoud dalen als gevolg van de investering. Daardoor is deze investering budgetneutraal voor de begroting.

29. Aanpassing parkeerautomaten

Als laatste stap in het digitaliseren van de parkeerproducten dienen de parkeermeters geschikt gemaakt te worden voor kentekenparkeren. Tevens worden kaartlezers in de automaten vervangen om te voldoen aan de nieuwe veiligheidsvoorschriften. De kapitaallasten worden gedekt binnen de parkeerinkomsten.

30. Mobiliteitsplan

De uitvoeringsmaatregelen Mobiliteitsplan die niet uit de reguliere exploitatie gedekt kunnen worden, komen ten laste van de betreffende jaarschijf van krediet Mobiliteitsplan.

31. Kinderboerderij

Kinderboerderij de Goudse Hofsteden verkeert in een zorgelijke financiële situatie. Uit onafhankelijk onderzoek is gebleken dat structureel € 12.000 nodig is om omvallen te voorkomen.

32. Ondersteuning Gouda onderneemt

De kosten van een programmamanager Economie worden deels door de gemeente Gouda en deels door "Gouda Onderneemt!" betaald.

33. Rioleringsprojecten en onderhoudsprojecten RO

Op basis van actuele ramingen van de lasten en de heffingsinkomsten is een actualisatie van de meerjarenbegroting riolering opgenomen. Dit is budgetneutraal voor de begroting.

34. Spaaroptie

Aangezien het weerstandsvermogen naar verwachting van voldoende omvang is, kan de spaaroptie voor de aanvulling van dit vermogen in 2018 incidenteel met € 250.000 worden verlaagd.

35. Financieringsfunctie

Het voordeel wordt veroorzaakt door de lagere fundingsrente dan tijdens het eerste ijkmoment vanuit is gegaan.

36. Bouwleges en uitvoeringskosten ODMH

Op basis van de prognose van de bouwleges worden de meerjarenraming en het budget voor de uitvoeringskosten van de BWT-taken door de Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH) geactualiseerd. Verschillen worden via de exploitatie afgewikkeld. De reserve bouwleges kan derhalve vrijvallen.

37. Parkeergelden

Op basis van actuele ramingen van kosten en parkeerinkomsten wordt de meerjarenbegroting aangepast.

38. Opbrengsten verhuur

In het kader van het project realistisch begroten is de exploitatie van het vastgoed tegen het licht gehouden. Voor de huuropbrengsten wordt al een aantal jaren op rij een te laag bedrag geraamd onder andere omdat niet gecorrigeerd is voor achterblijvende huuropbrengsten door leegstand als gevolg van herontwikkeling. Bovendien blijkt uit de praktijk dat niet alle servicekosten (o.a. energie) kunnen worden doorbelast aan de huurders (bijv. in geval van faillissementen).

39. Actualisatie afvalbudgetten - meerjarig

Op basis van actuele ramingen van kosten en heffingsinkomsten wordt de meerjarenbegroting aangepast.

40. Actualisatie rioolbudgetten - meerjarig

Op basis van actuele ramingen van kosten en heffingsinkomsten wordt de meerjarenbegroting aangepast.

41. Automatisering

Door het afsluiten van voordelige contracten met de provider voor telefonie en data konden lagere abonnementskosten per gebruiker worden bedongen. Tevens zijn door de samenwerking met omliggende gemeenten op het gebied van ICT-beheer schaalvoordelen ontstaan.

42. Bijdrage VNG

Naar aanleiding van de meicirculaire 2017 is gebleken dat voor de bijdrage aan de VNG in 2018 via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering € 100.000 extra geoormerkt had moeten worden. Het bedrag is eerst ten gunste van het perspectief gekomen, maar dient nu alsnog ten laste van perspectief aan het budget van programma 7 te worden toegevoegd.

43. CIP actualisatie

De actualisatie van het CIP en enkele administratief-technische aanpassingen in de annuïteiten met betrekking tot het Huis van de Stad en het Groenhovenbad leiden tot per saldo tot een nadelig resultaat .

44. Deelnemingen

De raming van de dividendinkomsten wordt geactualiseerd. Vanaf 2018 treedt een nadeel op doordat naar verwachting de dividenduitkering van Cyclus wegvalt.

45. RZG Grondbank

In het verleden is door de deelnemers aan de Grondbank RZG Zuidplas besloten om de kosten en de rente niet meer te activeren op de boekwaarden van de voorraden (gronden), maar ten laste te brengen van de deelnemers. Uit de meest recente begroting van de Grondbank blijkt dat de jaarlijkse kosten voor de gemeente Gouda dalen. Voorgesteld wordt om het voordeel in te zetten voor de invulling van de stelpost verbonden partijen uit de programmabegroting 2017-2020. Het restant valt vrij ten gunste van het meerjarenperspectief.

46. Loonkostenontwikkelingen

De loonkostenstijging bedraagt in 2017 2,5%, als gevolg van de invoering van het individueel keuzebudget en hogere pensioenafdrachten aan het ABP. Daarnaast is er per 1 augustus een CAO-stijging van 1%. De loonbudgetten zijn verhoogd met de prijsmutatie BBP (0,9%) uit de meicirculaire 2016. De werkelijke loonstijging komt hoger uit. Op basis van de meicirculaire 2017 is € 300.000 structureel beschikbaar gekomen voor de pensioenafdrachten. Het resterende verschil van ongeveer € 300.000 werkt structureel door en kan niet door de organisatie worden opgebracht. Daarnaast geldt een CAO-stijging van 1,5% in 2018 en tevens een stijging van het IBK met 0,75%. De beschikbare compensatie in de meicirculaire 2017 bedraagt 1,4%. Structureel bedraagt het tekort rond € 229.000. Voorgesteld wordt deze bedragen ten laste te brengen van het perspectief.

47. Lagere toerekening aan projecten

In het verleden is besloten om uren (= salaris) en overhead door te belasten naar de projecten zoals de grondexploitaties, voorzieningen en investeringen. Door uren en overhead te activeren, drukken ze niet op het resultaat van het lopende jaar, maar worden deze meegenomen in het resultaat van het project. Dit leidt tot een lagere belasting voor de exploitatie (toekomstige kapitaallasten in plaats van salarislasten).

Door een afname van het aantal projecten is de afgelopen jaren ook het aantal toe te rekenen directe uren en overhead aan deze projecten gedaald. De ramingen voor 2018 e.v. waren daarop tot nu toe niet volledig aangepast en daardoor niet meer realistisch. De verwerking van de aanpassing leidt tot een nadeel voor de exploitatie.

48. Rente op achterstallige betalingen

Dit betreft de niet eerder geraamde rente op achterstallige betalingen van belastingen en leges.

49. Maatwerk jeugd

Het tekort bij jeugd bedraagt in 2018 € 3,0 miljoen door de daling van het rijksbudget. Als gevolg van het objectief verdeelmodel loopt dit tekort de jaren daarna op. Bij Wmo begeleiding wordt een structureel overschot verwacht van € 0,2 miljoen. Het verwachte overschot op de Wmo is lager dan in de afgelopen jaren. Doordat mensen langer thuis blijven wonen en daar begeleiding krijgen, neemt de inzet voor intramurale plaatsen af en de behoefte aan begeleiding toe. Voorgesteld wordt dit overschot in te zetten voor tekort bij jeugd. Het resterende tekort kan, als ingezette maatregelen als 'de trap af beweging' en 'integrale toegang' waarmee kostenbeheersing bereikt kan worden onvoldoende effect hebben, in 2018, 2019 en deels 2020 gedekt worden uit de reserve sociaal domein. Voor de jaren daarna komt het tekort ten laste van het perspectief.

5.2.5 Budgetneutrale wijzigingen

De voorgaande secties van dit hoofdstuk bevatten voorstellen die effect hebben op het (meerjaren)perspectief. Hierna worden de voorstellen voor de zogenaamde budgettaire neutrale wijzigingen gepresenteerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om subsidies die worden ontvangen waar even hoge uitgaven tegenover staan. Of om budgetten die worden overgeheveld naar een ander programma. Ofschoon deze aanpassingen geen effect hebben op het financieel perspectief valt de vaststelling onder het budgetrecht van de gemeenteraad.

Apparaatskosten (taakstelling)

De taakstelling op de apparaatskosten is verwerkt binnen de begroting. Een deel (ongeveer € 150.000) is vanaf 2018 als algemene taakstelling verwerkt binnen de productgroep overhead. Middels deze wijziging wordt de taakstelling verwerkt door verhoging van de huurinkomsten van het Huis van de Stad. Deze huurinkomsten worden gerealiseerd door verhuur van de 10e etage.

Havendienst incl. liggelden havens

De voormalige havendienst is toegevoegd aan de afdeling Stadtoezicht. De benodigde budgetten worden daarom overgeheveld vanuit BOR. Hiermee is een bedrag van € 114.000 gemoeid binnen programma 6.

Herschikking budgetten VNW

In het kader van het realistisch begroten vindt een herschikking plaats van de budgetten van VNW. Dit betreft zowel een herverdeling van de baten en lasten als ook een overheveling van het P-budget naar programma 8.

Jeugdbeschermingstafel

De gemeente Gouda voert namens de regio de werkzaamheden van de jeugdbeschermingstafel uit. De regiogemeenten betalen hier een vergoeding voor. De baten en lasten binnen programma 4 Jeugd, onderwijs en sport worden met deze wijziging hoger (€ 89.000), per saldo budgetneutraal.

Leerplicht

Met de gemeente Waddinxveen is een nieuwe DVO afgesloten voor de uitvoering van de gemeentelijke taken inzake de Leerplicht. Deze DVO is ingegaan per 1 oktober 2017. De extra formatie-lasten van € 91.000 worden doorbelast en dit betreft als zodanig een budgetneutrale wijziging binnen programma 4 Jeugd, onderwijs en sport.